

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/419/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201155
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1318201155.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci navrhovateľa: F. B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX B., zastúpený: JUDr. Dagmar Matuškovou, advokátkou, so sídlom Búdkova 12, 811 04 Bratislava, proti maloleťmu dieťaťu: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava a matke maloleťmu dieťaťa: P. X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 7, XXX XX L. E., adresa na doručovanie: I. XX/A, XXX XX L. Lužná, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Kamila Semešová, s.r.o., so sídlom Ružinovská 44, 821 03 Bratislava, IČO: 47 253 053, o návrhu na určenie otcovstva k maloleťmu dieťaťu, na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, a náhradu nákladov spojených s pôrodom maloleťmu, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 17Pc/3/2018-162 zo dňa 21.03.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o styku otca s maloleťm Q. X., nar. XX.XX.XXXX a náhrade trov konania z r u š u j e a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom 17Pc/3/2018-162 zo dňa 21.03.2019 určil, že navrhovateľ F. B. O., nar. XX.XX.XXXX, je otcom maloleťmu Q. X., nar. XX.XX.XXXX z matky P. X. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX a určil, že priezvisko maloleťmu Q., nar. XX.XX.XXXX bude „X.“. Zároveň rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu tak, že maloleťmu Q. X., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť výživné v sume 300 eur mesačne, so splatnosťou k 15-temu dňu v mesiaci vopred, k rukám matky maloleťmu, od právoplatnosti tohto rozsudku; oboch rodičov oprávnil maloleťmu zastupovať a spravovať jeho majetok. Upravil styk otca s maloleťm Q. X., nar. XX.XX.XXXX na každý utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod.; každý párny týždeň v mesiaci, každý štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod.; každý párny týždeň v mesiaci, každý utorok od 15.00 hod. do 18.00 hod.; každý nepárny týždeň v mesiaci, každý piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod.; každý nepárny týždeň v mesiaci, každú sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod.; každý nepárny týždeň v mesiaci, prvé tri mesiace v prítomnosti matky, od 01.07.2019 bez jej prítomnosti. Počas vianočných sviatkov v roku 2019 určil styk otca s maloleťm dňa 26.12.2019 od 09.00 hod. do 28.12.2019 do 17.00 hod. a dňa 29.12.2019 od 09.00 hod. do 17.00 hod. s určením miesta preberania a odovzdania dieťaťa v bydlisku matky. Otcovi uložil povinnosť uhradiť matke maloleťmu sumu 150 eur, ako časť nákladov spojených s pôrodom maloleťmu, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti návrh matky zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 94 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 74 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 2 ods. 1, § 110 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP). Na základe vykonaného dokazovania a za súhlasného stanoviska navrhovateľa, matky a kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že navrhovateľ je biologickým otcom maloletého Q. a návrhu na určenie otcovstva vyhovel. Pri určení priezviska maloletého prihlíadal na dohodu matky a otca na priezvisku maloletého „X.“. Na základe súhlasného stanoviska rodičov zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, oboch rodičov oprávnil maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a určil výživné na maloletého otcovi vo výške 300 eur mesačne. Zároveň prihlíadol na to, že otec dobrovoľne doplatil výživné späť ku dňu narodenia maloletého. K danej časti návrhu nevykonal ďalšie dokazovanie k zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov, vychádzajúc z predpokladu, že rodičmi dohodnutá suma výživného je vzhľadom na vek dieťaťa v čase rozhodnutia súdu (rok a 10 mesiacov) a jeho odôvodnené potreby, primeraná. Návrhu matky na zaplatenie polovice výdavkov spojených s pôrodom vyčíslených sumou 742 eur, pozostávajúcich z platby 130 eur za prítomnosť blízkej osoby pri pôrode a nadštandardný pôrodný box, za platbu lokálnej anestézy pri pôrode PEDÁ v sume 152 eur, za nadštandardnú izbu v sume 160 eur a výber pôrodníka v sume 300 eur, vyhovel len čiastočne. Prihlíadal na súhlas otca s úhradou platby za podanie lokálnej anestézy a jeho vyjadrenie, že matka dieťaťa ho o zámere využiť nadštandardné možnosti, nepokryté zdravotným a nemocenským poistením, vopred neinformovala a nežiadala jeho súhlas, pričom ako lekár pôrodník má na využitie služieb tohto charakteru negatívny názor, okrem využitia lokálnej anestézy. Pri rozhodovaní o tomto nároku prihlíadal na vyjadrenie otca, ktoré matka nepoprela a dospel k záveru, že by nebolo spravodlivé od otca požadovať zaplatenie polovice nákladov v prípade, keď matka dieťaťa s ním žiaden zo svojich zámerov vopred nekonzultovala. Konštatoval, že v opačnom prípade by vychádzal zo situácie, že bol otec dieťaťa konfrontovaný už len s výsledkom bez ohľadu na možnosť k veci sa vopred vyjadriť. Otca zaviazal k úhrade čiastočnej kompenzácie výdavkov matky zaplatením sumy 150 eur za lokálnu anestézu PEDÁ, pričom tento výdavok nedelil na polovicu, ale ponechal ho v celosti. Pri úpravy styku otca s maloletým konštatoval jeho problematickú realizáciu od narodenia maloletého a žiadosť oboch rodičov vymedziť súdom rozsah styku otca s maloletým, vzhľadom na komunikačné problémy medzi nimi. Prihlíadal aj na súhlas kolízneho opatrovníka s rozsahom styku navrhovaným otcom a pri určení styku otca s maloletým vychádzal z predpokladu, že maloletý dňa 15.05.2019 dovŕši dva roky, matka dieťa už nekojí, je zdravé a vyvíja sa normálne. Zohľadnil súhlas matky s úpravou styku počas bežného roka v páry týždeň každý utorok od 15,00 hod. do 18,00 hod. a štvrtok od 16,00 hod. do 18,00 hod., avšak upravil styk aj v každom nepárnom týždni v utorok a piatok od 15,00 do 18,00 hod., s prihladením na pracovný režim otca a s umožnením matke striedaním štvrtka v páry týždeň a piatka a nadväzujúcej soboty v nepáry týždeň v páry týždeň vycestovať spolu so Q. na predĺžený víkend mimo bydliska, napr. na návštevu príbuzných a rodiny. Neakceptoval návrh matky upraviť styk otca s maloletým každú druhú sobotu v nepáry týždeň len do 12,00 hod. z dôvodu, že dieťa vo veku dvoch rokov začína vnímať oboch rodičov a otcovi je potrebné poskytnúť priestor pre vytvorenie si vzťahu s maloletým. Konštatoval, že najideálnejšou formou je spolužitie oboch rodičov a dieťaťa v tej istej domácnosti, keď to však nie je možné, musí mať aj otec dieťaťa možnosť stať sa plnohodnotnou súčasťou jeho života. Vyslovil názor, že ak by obmedzil stretávanie sa otca so synom na minimálnu mieru navrhovanú matkou z dôvodu, že maloletý nie je na otca zvyknutý, nikdy by mu tento priestor nebol vytvorený a dieťa ani otec by nikdy nedostali príležitosť vytvoriť si plnohodnotný vzťah. Argument matky, že dieťa bez jej prítomnosti bude plakať, nevzal v úvahu z dôvodu, že plynutím času a realizáciou stretnutí stratí tento argument presvedčivosť, keď prirodzene reakcia maloletého pri vytvorení si vzťahu s otcom bude vymeniteľná za pozitívnu. Pri úprave styku od 01.07.2019 prihlíadal na pribúdajúci vek dieťaťa a najmä poskytnutie možnosti otcovi vytvoriť si k synovi plnohodnotný a nezameniteľný vzťah. Mal za to, že po uplynutí 3 mesiacov od rozhodnutia súdu, kedy budú stretnutia prebiehať v prítomnosti matky, sa následne budú realizovať bez jej prítomnosti tak, aby otec mohol stráviť čas s dieťaťom vo svojej réžii a s jemu blízkymi osobami a príbuznými. Styk otca s maloletým upravil aj počas vianočných sviatkov v roku 2019 s prespaním bez matky, vychádzajúc z predpokladu o pozitívnych priebehoch stretnutí a vybudovania návyku maloletého na otca a rozvinutia ich citového puta. Vyslovil presvedčenie, že obaja rodičia v záujme svojho dieťaťa nájdu spôsob, ako spolu komunikovať bez nedorozumení. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Žiadala rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, že určí, že navrhovateľ je otcom maloletého dieťaťa, určí priezvisko maloletého „X.“; maloletého Q. zverí do jej osobnej starostlivosti; otcovi uloží povinnosť

prispievať na výživu maloletého sumou 300 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku; určí, že matka je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok; upraví styk otca s maloletým na každý druhú sobotu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 12.00 hod. (bez preferencie párneho a nepárneho týždňa) v prítomnosti matky a v mieste bydliska matky. Zároveň žiadala zaviazat' otca uhradiť jej sumu 356 eur, ako časť nákladov spojených s pôrodom maloletého, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a určiť, že matka má právo na náhradu trov konania. Namietala, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vydaný v jej neprospech, nakoľko došlo k porušeniu jej práva na spravodlivú ochranu, keďže súd nezistil dostatočne skutkový stav veci (§ 35 CMP), následne na jeho základe rozhodol zohľadňujúc len záujmy a argumenty otca, a jej návrhy na prešetrenie pomerov a vzťahov medzi účastníkmi konania odmietol a ani ich neuviedol do zápisnice z pojednávania. Namietala, že z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd vychádzal len z predpokladov a domnienok, pričom reálny skutkový stav bagatelizoval a označoval ho ako dočasný, ktorý sa časom zmení. Poukázala na vek dieťaťa, jeho prirodzenú naviazanosť na ňu, dožadujúc sa jej prítomnosti. Uviedla, že v konaní žiadala o zohľadnenie aktuálneho stavu a realizáciu styku otca s maloletým v mieste jej bydliska a bez prenocovania u otca. Zdôraznila, že otcovi je styk s maloletým umožňovaný a časom, keď maloletý vyrastie, tento sa bude realizovať aj s prespatím u otca. Za nepochopiteľný a radikálny zásah súdu do života maloletého považovala určený rozsah styku od 01.07.2019 s prenocovaním u otca a počas Vianočných sviatkov v roku 2019, keď maloletý ťažko znáša jej neprítomnosť. Namietala, že súd nezisťoval, či má otec vhodné podmienky na pobyt maloletého u neho a jeho schopnosť postarať sa o maloletého, ktorého nepozná. Vyslovila názor, že otec nedokáže zabezpečiť denné potreby maloletého a pripraviť mu plnohodnotné jedlo. Spochybnila úvahy o tom, že maloletý bude mať od júla 2019 k otcovi vytvorený pozitívny vzťah, bude sa tešiť v jeho prítomnosti bez matky a za trištvrte roka sa natoľko zblíži, že u otca prespí dve noci. Poukázala na ust. § 217 CSP a potrebu rozhodovať podľa skutkového stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Namietala postup kolíznej opatrovníčky, ktorá súhlasila s týmto záverom, hoci nikdy maloletého nevidela, nepozná ho a nevie objektívne posúdiť jeho reakcie. Poukázala na závery vyšetrenia maloletého u detského klinického psychológa PhDr. A. L., z ktorých vyplýva, že úprava styku maloletého spôsobom určeným súdom je nevhodná, nezohľadňujúca vek maloletého, jeho naviazanosť na matku a nepripravenosť na jeho násilné odlúčenie od nej, čo by mohlo narušiť jeho zdravý vývin. Maloletý sa nedokáže vyjadrovať, používa len gestá, ktorým rozumie osoba, ktorá ho dôverne pozná. Psychologička odporučila stretávanie s otcom za prítomnosti matky, čím sa zabezpečí nenásilné a postupné budovanie vzťahu dieťaťa k otcovi, s ktorým nikdy nežilo v spoločnej domácnosti. Nepopiera právo maloletého na styk s otcom a právo otca na styk s dieťaťom, avšak vzhľadom na vek maloletého, je treba realizovať styk bez stresujúcich aspektov a postupne. Dala do pozornosti, že pokiaľ by v budúcnosti nedošlo k dohode rodičov o styku otca s maloletým, má otec právo obrátiť sa na súd. Mala za to, že v najlepšom záujme dieťaťa je, aby styk spočiatku prebiehal v mieste jej bydliska a neskôr sa rozšíril a realizoval aj bez jej prítomnosti s prespatím u otca. Poukázala na to, že otec doposiaľ nenamietal, že by počas realizácie styku s maloletým v jej prítomnosti, zasahovala do jeho interakcie so synom. Nesúhlasila s tvrdením, že rodičia navrhli úpravu styku počas Vianočných sviatkov a túto si odsúhlasili. Zároveň oznámila, že došlo k zmene trvalého pobytu jej a maloletého presťahovaním sa na adresu K. č. XX v okrese J.. Uviedla, že z J. pochádza, žije tu jej rodina a je presvedčená, že si tu nájde aj vhodné zamestnanie a bude môcť pomôcť starým rodičom. Cestovanie z L. E. do B. jej bude pri zabezpečovaní starostlivosti o dieťa spôsobovať problémy vzhľadom na komplikovanú dopravnú situáciu. Nesúhlasila s určením, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, keďže ona je tá, ktorá od narodenia maloletého zabezpečuje a bude zabezpečovať dennú a bežnú starostlivosť o neho pričom s otcom nikdy nežili v spoločnej domácnosti, nevlastnili žiaden spoločný majetok, rozišli sa pre narodením maloletého a majetok maloletého vytvára ona. Rodičia majú medzi sebou zlý vzťah a ani v budúcnosti ho nie je možné zlepšiť, keďže otec ju a jej rodinu uráža vulgarizmami. Žiadala, aby súd zaviazal otca k úhrade polovice nákladov spojených s pôrodom z dôvodu, že náklady vynaložila s úmyslom zabezpečiť pokojný priebeh pôrodu v súkromí so svojim pôrodníkom, ktorého pozná a dôveruje mu a v priestoroch, ktoré v nej nevzbudzujú stres. Mala za to, že finančné pomery otca sú primerané tomu, aby si mohli dovoliť priviesť dieťa na svet v dôstojnejších podmienkach. Poukázala na to, že na pojednávaní upustila od uplatňovania polovice nákladov na osobu pri pôrode, pričom zo zvukového záznamu z pojednávania vyplývajú námietky otca len voči výberu pôrodníka, avšak zároveň otec priznal, že slovenská nadštandardná izba a nadštandardný pôrodný box sú v zahraničí bežné a nerobilo mu problém stráviť s maloletým hodinu v tejto izbe. Uviedla, že s obsahom rozhodnutí vo výrokoch I až IV. súhlasí, avšak vzhľadom na spojené konanie o určenie otcovstva s konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nie je možné, aby nadobudli právoplatnosť

a vykonateľnosť len niektoré výroky rozsudku. Poukázala na ust. § 16 ods. 1 CSP.

§ 110, § 2 ods. 2 CMP a

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu matky, prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť v celom rozsahu. S podaným odvolaním nesúhlasil, rozhodnutie považoval za správne a zohľadňujúce vek a pomery v rodine matky. Zmenu trvalého bydliska matky nepovažoval za dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku v otázke styku otca s maloletým. Poukázal na to, že matka ničím nezodôvodnila podané odvolanie voči výroku o určenie otcovstva, s ktorým výslovne súhlasila. Zo strany matky ide o obštrukcie v konaní, v snahe zabrániť mu v uplatňovaní jeho rodičovských práv, keďže v prípade jeho zápisu ako otca do rodného listu maloletého, by sa mohol domáhať predbežnej úpravy styku s maloletým, čo bolo doposiaľ sťažené v postavení domnelého otca.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne zdôraznila, že ku zmene trvalého pobytu maloletého došlo zákonným spôsobom, nakoľko ona je zákonným zástupcom maloletého. So synom sa prevažne zdržiava v obci K., kde žijú v nehnuteľnosti prastarej matky maloletého. Tvrdenia otca o mieste bydliska maloletého považovala za zavádzajúce. Žiadala o zmenu miestnej príslušnosti súdu na rozhodovanie vo veci na Okresný súd J. s prihliadnutím na záujem maloletého a z dôvodu zmeny bydliska maloletého a odstránenia otcom namietaných prieťahov v konaní, vzhľadom na rýchlejšie vybavovanie vecí na Okresnom súde v J.. Namietala určený rozsah styku otca s maloletým 3x týždenne, vzhľadom na veľkú vzdialenosť bydlísk rodičov. Podľa jej názoru, ponechanie nastaveného styku nebude reálne vykonávané a bude ju a maloletého zbytočne obmedzovať a zasahovať do ich súkromia. Uviedla, že nie je jej známe ako vyvoláva v maloletom strach z otca, keď doteraz realizovaný styk prebiehal bezproblémovo, avšak pri jej vzdialení sa maloletý plače a je nepokojný. Poprela, že by psychicky vydierala otca maloletého, ktorého mu umožnila vidieť aj v pôrodnici, dobrovoľne sa dostavila na testy DNA, komunikuje s otcom e-mailami, snažila sa dospieť k dohode ohľadne maloletého a výrazné ústupky robila aj v priebehu konania. Mala za to, že pokiaľ by mal skutočne otec záujem o určenie otcovstva nevyvolával by konflikty a nezabraňoval by uzavretiu dohody. Zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom právnej zástupkyne sa pridrižoval svojho stanoviska. V ďalších podaniach zdôraznil, že matka sa naďalej s maloletým zdržiava na adrese v L. E., jeho pokusy o komunikáciu ignoruje a nereaguje ani na výzvy sociálnej kurátorky. Matke bolo odporúčané z dôvodu problému v komunikácii absolvovať poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb za účelom eliminovania týchto problémov. Zdôraznil, že matka mu odmieta umožniť styk s maloletým, od júna 2018 do januára 2019 ho videl fyzicky len 8-krát, od marca 2019 vôbec. Poukázal na zápis kolízneho opatrovníka, z ktorého vyplýva, že matka býva v L. E., na ul. I. č XX A, a na odporúčanie o vhodnosti nadviazania vzťahu maloletého k otcovi. Uviedol, že sa cíti vydieraný, keď sa maloletý stáva rukojemníkom v rukách matky a jeho bude považovať za cudziu osobu. Vyslovil názor, že s poukazom na prístup matky maloletého, by sa táto mala podrobiť odbornému vyšetreniu, či je spôsobilá plnohodnotne vychovávať maloleté dieťa. Mal za to, že matka má snahu oddialiť právnu úpravu určenia otcovstva a neumožniť mu styk s maloletým. Je nútený požiadať o vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko situácia bránenia jeho styku s maloletým je neúnosná.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

8. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky voči rozsudku je dôvodné len voči výroku o úprave styku otca s maloletým a výroku o trovách konania.

9. Súd prvej inštancie postupoval správne a rozhodoval v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, keď určil otcovstvo navrhovateľa k maloletému Q., ktorému zároveň určil priezvisko „X.“ a v súlade s ust. § 110 CMP rozhodol i o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Súd prvej inštancie vo vzťahu k napadnutým výrokom rozsudku, s výnimkou výroku o styku otca s maloletým, vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne posúdil a rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd prihliadal na jednoznačný súhlas matky vzťahujúci sa k týmto výrokom rozhodnutia a jej vyjadrenie. V odvolaní matky neboli uvedené žiadne skutočnosti a opodstatnené námietky zakladajúce dôvod pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v týchto napadnutých častiach. Pri rozhodovaní o určení otcovstva k maloletému dieťaťu je podstatným dôkazom znalecký posudok, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal.

11. Podľa § 40 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o mene a priezvisku maloletého dieťaťa alebo ak žiadny z rodičov nie je známy, určí meno alebo priezvisko súd.

12. Súd prvej inštancie správne postupoval pri rozhodovaní o určení priezviska maloletému Q., keď prihliadal na súhlas otca odprezentovaný v priebehu konania s určením priezviska „X.“. Odvolací súd konštatuje, že záujem dieťaťa na určení jeho priezviska je nesporný. Matka v odvolaní neuviedla žiadne odvolacie námietky smerujúce ku zmene daného výroku rozhodnutia.

13. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá a tretia Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

14. Správne súd prvej inštancie rozhodol o zverení maloletého Q. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju aj fakticky vykonáva od jeho narodenia, pričom otec s týmto statusom súhlasil a nevzniesol žiadne výhrady voči nemu. Na odvolacie námietky matky odvolací súd neprihliadal vyhodnotiac ich ako nelogické a neodôvodnené, keďže z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že matke bolo daným výrokom rozsudku vyhovené.

15. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

16. Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

17. Odvolanie matky voči výroku rozsudku o oprávnení oboch rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné. Odvolací súd zastáva názor, že obaja rodičia majú svoje rodičovské práva a povinnosti, a majú rovnoprávne a rovnocenné postavenie rodiča. Matka žiadnym spôsobom nepreukázala pochybnosti vo vzťahu k osobe otca, ktoré by ho diskvalifikovali a obmedzovali jeho právo dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Odvolacie námietky matky týkajúce sa skutočnosti, že od narodenia maloletého zabezpečovala starostlivosť o neho výhradne ona a otec sa žiadnym spôsobom nepričinil na nadobudnutí majetku maloletému, nie sú dôvodom pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto výroku. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok sú oprávnení rodičia pri bežných úkonoch. V prípade, ak dôjde k nehode rodičov v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, majú právo v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine obrátiť sa na súd so žiadosťou o nahradenie súhlasu druhého rodiča. Pokiaľ ide o správu majetku, ktorý je vo vlastníctve maloletého dieťaťa (nadobudnutie majetku, predaj, nakladanie s majetkom) každý úkon súvisiaci s nakladaním s majetkom podlieha schváleniu súdom.

18. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky maloletého dieťaťa proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o určení výživného ako nedôvodné, keď neobstoja tvrdenia matky uvedené v odvolaní. Odvolací súd považuje za správny aj postup súdu prvej inštancie pri určení výšky výživného na maloletého Q.. Skutočnosť, že výživné vo výške 300 eur mesačne, na ktorom sa obaja rodičia dohodli, je v záujme dieťaťa, je nesporná. Pri určení výživného na maloleté dieťa súd prihliada na výšku nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, príjmy, majetkové pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti a životnú úroveň. V danom prípade je nepochybné, že náklady na maloleté dieťa vo veku Q. predstavujú platby za stravu, ošatenie, hygienické potreby, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, a pomerný podiel nákladov na bývanie. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého a poberá rodičovský príspevok, ktorého výška je všeobecne známa. Rovnako z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec dosahuje príjem z výkonu

práce lekára. V prípade, ak sa rodičia dohodli na výške výživného 300 eur mesačne na dieťa vo veku dvoch rokov, aktuálne troch, odvolací súd dospel k záveru, že takáto výška výživného je primeraná na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého. Napokon matka sama v odvolacom návrhu navrhla určiť výživné otcovi na maloletého vo výške 300 eur mesačne.

19. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o určení otcovstva k maloletému, určení priezviska maloletému Q. o zverení, určení zastupovania a spravovania majetku dieťaťa a výživnom v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože je správne.

20. Správne súd prvej inštancie rozhodol aj pokiaľ ide o matkou napadnutý výrok rozsudku o uložení povinnosti otcovi zaplatiť matke časť nákladov spojených s pôrodom vo výške 150 eur a vo zvyšku návrh matky zamietol. Súd prvej inštancie vykonal k tejto časti potrebné dokazovanie, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, správne aplikoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine (§ 74 ods. 2, 3). Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku pod bodom 20 a poukazuje na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí s námietkami matky, ktorá v odvolaní neuviedla žiadne iné skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je aj vo výroku VII. správny a podľa § 387 ods. 1 CSP ho potvrdil.

21. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

22. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

23. Podľa § 393 ods. 2 CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 387 ods. 2, 3 tým nie sú dotknuté. V odôvodnení rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov akým bolo rozhodnutie prijaté.

24. V danej veci matka maloletého dieťaťa nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s maloletým a žiadala, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že otca oprávni stretávať sa s maloletým dieťaťom každú druhú sobotu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 12.00 hod. (bez preferencie, či to bude párnny alebo nepárnny týždeň) v jej prítomnosti a v mieste jej bydliska. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nezistil skutočný stav veci, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o úprave styku otca s maloletým dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie alebo jeho zmeny v tejto napadnutej časti. V danom prípade je povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť v záujme maloletého dieťaťa tak, aby bola zabezpečená ochrana práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa a s prihliadnutím na Dohovor o právach dieťaťa. Matkou vznesené námietky týkajúce sa nedostatočne vykonaného dokazovania pre posúdenie určenia rozsahu styku otca s maloletým, spôsobu jeho realizácie a potrebu prítomnosti matky pri ňom, vzhľadom na vek dieťaťa, a námietky o nesprávnom výroku rozsudku vo vzťahu k úprave styku od júla 2019 a na čas Vianočných sviatkov v roku 2019, odvolací súd vyhodnotil ako dôvodné. V danej prejednávanej veci je nevyhnutné zohľadniť útlý vek maloletého dieťaťa a jeho prirodzenú naviazanosť na matku, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť o neho od narodenia, je preferenčným rodičom aj z dôvodu, že doposiaľ nebolo určené otcovstvo k maloletému a styk otca s maloletým sa začal realizovať v priebehu súdneho konania len sporadicky, o čom svedčí vyjadrenie matky aj otca. Odvolací súd nespochybňuje právo maloletého dieťaťa na budovanie jeho vzťahu a väzieb aj s druhým rodičom, právo na styk s ním a rovnako právo rodiča podieľať sa na zabezpečení starostlivosti o dieťa, vytvoriť si s ním vzájomný vzťah, tráviť spoločný čas, avšak v danom prípade je nevyhnutné prihliadať na vek maloletého a jeho vytvorené väzby. Odvolací súd zohľadnil aj námietky matky vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým

od 01.07.2019 dospejúc k záveru, že dané rozhodnutie súdu nie je správne, s poukazom na ust. § 217 ods. 1 CSP a potrebu pri rozhodovaní vychádzať zo skutočného stavu v čase vyhlásenia rozsudku a z dôvodu, že aktuálne nemožno predpokladať vhodnosť určeného rozsahu úpravy styku otca s maloletým do budúcnosti. Skutočnosť, či je vhodná realizácia styku maloletého s otcom bez prítomnosti matky po uplynutí troch mesiacov od vyhlásenia rozsudku a súdom určený rozsah styku otca s maloletým v čase Vianočných sviatkov v roku 2019, nie je možné posúdiť vopred. Zároveň je potrebné súhlasiť s námietkami matky a vyslovenými výhradami, že súd prvej inštancie neskúmal a neprešetril pomery na strane otca, v ktorej domácnosti by sa maloletý mal zdržiavať v čase realizácie styku u neho. Nadôvažok je potrebné vziať v úvahu okrem okolností, ktoré predchádzali podaniu návrhu na určenie otcovstva aj skutočnosť, že rodičia maloletého nikdy nežili v spoločnej domácnosti a starostlivosť o maloletého zabezpečovala výhradne matka. Za danej situácie, aj s prihliadnutím na matkou oznamovanú zmenu jej bydliska, je nevyhnutné vykonať ďalšie dokazovanie vo veci prešetrením pomerov v domácnosti navrhovateľa s posúdením rozsahu úpravy styku maloletého s otcom s prihliadnutím na prvoradý záujem maloletého dieťaťa, jeho vek a zdravý psychický a fyzický vývin. Odvolací súd nespochybňuje potrebu nadviazania vzťahu maloletého k otcovi postupne, ku ktorému kroku už rodičia pravdepodobne pristúpili, avšak skutočnosť, že vek dieťaťa a jeho potreby, sú prioritným hľadiskom pri rozhodovaní o styku s otcom považuje za nespornú.

26. Odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o úprave styku otca s maloletým. Podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie opätovne vec prejednal, vykonal potrebné dokazovanie zisťovaním vzťahu maloletého s otcom, akým spôsobom sa doposiaľ realizoval styk otca s maloletým, šetrením bytových a sociálnych pomerov v domácnosti otca, jeho možností a podmienok, schopnosti postarať sa o maloletého, šetrením pomerov na strane matky prevereními miestami pobytu maloletého. Úlohou súdu prvej inštancie bude zohľadniť všetky vyjadrenia rodičov vrátane obsahu ich podaní predložených aj v odvolacom konaní a po vykonanom dokazovaní v naznačenom smere vyhodnotiť a určiť rozsah styku otca s maloletým v súlade so záujmom maloletého, s prihliadnutím na jeho vek, denný režim, väzby k matke tak, aby výrok rozsudku o styku otca s maloletým bol jasný, zrozumiteľný, vykonateľný a aby vychádzal zo skutočného stavu zisteného vykonaným dokazovaním v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Povinnosťou súdu prvej inštancie je rozhodnutie riadne odôvodniť v súlade s ust. § 220 CSP. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam, a ktoré prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Vzhľadom k tomu, že navrhované doplnenie dokazovania sa javí nad rámec dokazovania na odvolacom súde, odvolací súd postupoval v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami.

27. Odvolací súd dáva do pozornosti rodičom, že ideálnym spôsobom usporiadania vzťahov v rodine je ich dohoda, ktorá zohľadňuje záujem maloletého dieťaťa, ktoré potrebuje oboch rodičov. V prípade, ak by sa nerealizoval styk otca s maloletým po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku vo výroku o určení otcovstva, je na zvážení súdu prvej inštancie, prípadne otca podanie návrhu na bezodkladnú úpravu pomerov na čas do právoplatného skončenia daného konania úpravou styku otca s maloletým nariadením neodkladného opatrenia.

28. Na námietky matky o porušení jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie nezistil skutočný stav veci, nerozhodol v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, neprešetril pomery a vzťahy medzi účastníkmi konania, odvolací súd prihliadal a zohľadnil ich pri rozhodovaní v napadnutej časti výroku o styku otca s maloletým. Pokiaľ matka namietala, že súd prvej inštancie neuviedol do zápisnice z pojednávania jej návrhy prednesené v konaní, odvolací súd poukazuje na ust. § 99 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch zápisnica, v ktorej sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd danú námietku matky vyhodnotil ako nedôvodnú. Súdu prvej inštancie je však potrebné vytknúť, že vo svojom rozhodnutí neuviedol právne normy, ktoré aplikoval v danej veci (pri výroku o zverení, zastupovaní a spravovaní majetku maloletého a určení mena). Odvolací súd dospel k záveru, že na

strane matky nedošlo v konaní k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, keďže odvolacím súdom bola v tomto smere zjednaná náprava doplnením zákonných ustanovení vzťahujúcich sa k veci.

29. Zaoberajúc sa ďalšími námietkami matky, ktorými poukazuje na rozhodovanie v spojenom konaní a nemožnosť oddeliť výroky rozhodnutia v súvislosti s nadobudnutím ich právoplatnosti, odvolací súd udáva, že podľa ust. § 110 CMP s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého. Účelom tohto konania je zaistenie okamžitého plnenia povinností otca, pokiaľ musel byť určený súdnym rozhodnutím. Obligatórne spojené konanie zabezpečuje, že nie je omeškanie medzi právoplatnosťou rozsudku o určení otcovstva a plnením výživovacej povinnosti otcom. Odvolací súd poukazuje na úpravu spojeného konania o určení otcovstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vrátane rozhodnutia o výživnom. Výrok o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je závislý od výroku o určení otcovstva. V prípade, že je napadnutý výrok o určení otcovstva, nemôže nadobudnúť právoplatnosť ani výrok o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Napadnutie výroku o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o výžive, prípadne styku otca s maloletým však nezakladá prekážku pre to, aby nadobudol právoplatnosť výrok o určení otcovstva. Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil danú námietku matky ako nedôvodnú.

30. K návrhu matky na prenesenie príslušnosti na rozhodovanie v danej veci na Okresný súd Ružomberok, t.j. v mieste bydliska maloletého, v súvislosti so zmenou trvalého pobytu dieťaťa a jeho bydliska, odvolací súd udáva, že vzhľadom k tomu, že tento návrh matky bol prednesený až po podaní odvolania, nie je povinnosťou odvolacieho súdu rozhodovať o ňom. Odvolací súd posudzuje a preskúmava len odvolanie podané voči napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie.

31. Vzhľadom na podané odvolanie matky aj voči výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania a jej odvolací návrh, ktorým žiadala zaviazat' otca k jej náhrade trov konania, odvolací súd zrušil napadnutý výrok rozsudku, pričom o náhrade trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

32. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).